

32003R2201

23.12.2003.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 338/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 2001/2003**od 27. studenoga 2003.****o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 61. stavak (c) i članak 67. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskoga i socijalnoga odbora ⁽³⁾,

budući da:

(1) Europska zajednica postavila si je za cilj uspostavu područja slobode, sigurnosti i pravde u kojemu je osigurano slobodno kretanje osoba. U tu svrhu, Zajednica donosi, između ostaloga, mjere u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima koje su potrebne za ispravno djelovanje unutarnjega tržišta.

(2) Na sastanku Europskoga vijeća u Tampereu, pružena je potpora načelu uzajamnog priznavanja sudskih odluka kao kamena temeljca za uspostavu pravog pravosudnog područja i utvrđeno je, kao prioritet, pravo na posjećivanje djece.

(3) Uredba Vijeća (EZ) br. 1347/2000 ⁽⁴⁾ utvrđuje pravila o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i stvarima koje se odnose na roditeljsku odgovornost za zajedničku djecu, koje su donesene u bračnim predmetima. Sadržaj ove Uredbe u velikoj je mjeri preuzet iz Konvencije od 28. svibnja 1998. o istom predmetu ⁽⁵⁾.

(4) Francuska je 3. srpnja 2000. predstavila inicijativu za donošenje Uredbe Vijeća o uzajamnom izvršenju sudskih odluka o pravima na kontakt s djecom ⁽⁶⁾.

(5) S ciljem osiguravanja jednakosti svakog djeteta, ova se Uredba odnosi na sve odluke o roditeljskoj odgovornosti, uključujući mjere za zaštitu djeteta, neovisno o bilo kakvoj vezi s bračnim predmetom.

(6) Budući da se pitanje primjene propisa o roditeljskoj odgovornosti često javlja u kontekstu bračnih predmeta, prikladnije je postojanje jedinstvenog instrumenta za stvari koje obuhvaćaju razvod i roditeljsku odgovornost.

(7) Područje primjene ove Uredbe pokriva građanske stvari, bez obzira na prirodu suda.

(8) Kad je riječ o sudskim odlukama o razvodu braka, zakonskoj rastavi ili poništaju braka, ova bi se Uredba trebala primjenjivati samo na raskid bračne veze i ne bi se trebala baviti pitanjima kao što su razlozi razvoda, posljedice braka na imovinska pitanja ili bilo koje druge pomoćne mjere.

(9) Kad je riječ o imovini djeteta, ova Uredba trebala bi se primjenjivati samo na mjere zaštite djeteta, tj. na i. određivanje i funkcije osobe ili tijela koje brine o djetetovoj imovini i dužnostima te zastupa dijete i pomaže mu; ii. upravu, čuvanje ili raspolaganje djetetovom imovinom. U ovome kontekstu, ova bi se Uredba trebala npr. primjenjivati u slučajevima u kojima se roditelji spore oko upravljanja djetetovom imovinom. Mjere koje se odnose na imovinu djeteta, a koje se ne odnose na zaštitu djeteta,

⁽¹⁾ SL C 203 E, 27.8.2002., str. 155.

⁽²⁾ Mišljenje doneseno 20. rujna 2002. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 61, 14.3.2003., str. 76.

⁽⁴⁾ SL L 160, 30.6.2000., str. 19.

⁽⁵⁾ U vrijeme donošenja Uredbe (EZ) br. 1347/2000, Vijeće je primilo izvješće s objašnjenjima o Konvenciji koje je pripremio profesor Alegria Borrás (SL C 221, 16.7.1998., str. 27.).

⁽⁶⁾ SL C 234, 15.8.2000., str. 7.

trebale bi i dalje biti uređene Uredbom Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima ⁽¹⁾.

- (10) Namjena ove Uredbe nije primjena na stvari koje se tiču socijalne sigurnosti, javne mjere opće prirode u stvarima koje se odnose na obrazovanje i zdravlje ili na odluke o pravu na azil i useljavanje. Osim toga, ona se ne primjenjuje na utvrđivanje očinstva ili majčinstva, budući da je riječ o pitanju koje se razlikuje od dodjele roditeljske odgovornosti, niti na statusna pitanja osoba. Nadalje, Uredba se ne primjenjuje na mjere poduzete kao rezultat kaznenih djela čiji su počinitelji djeca.
- (11) Obveza uzdržavanja isključena je iz područja primjene ove Uredbe, budući da je već obuhvaćena Uredbom Vijeća br. 44/2001. Sudovi nadležni u skladu s odredbama ove Uredbe stoga će imati opću nadležnost za odlučivanje o obvezi uzdržavanja, primjenom članka 5. stavka 2. Uredbe Vijeća br. 44/2001.
- (12) Nadležnost u predmetima povezanim s roditeljskom odgovornošću, utvrđena ovom Uredbom, temelji se u svjetlu zaštite interesa djeteta, posebno na kriteriju blizine. To znači da bi u prvome redu trebala biti nadležna država članica u kojoj dijete ima uobičajeno boravište, osim u određenim slučajevima mijenjanja djetetova boravišta ili u skladu sa sporazumom između nositelja roditeljske odgovornosti.
- (13) U interesu djeteta, ova Uredba omogućuje, kao izuzetak i pod određenim uvjetima, da nadležni sud može prepustiti rješavanje predmeta sudu druge države članice ako je taj sud prikladniji za rješavanje tog predmeta. Međutim, u tome slučaju sudu kojem je ustupljen predmet ne bi trebalo biti dopušteno da predmet uputi trećem sudu.
- (14) Ova bi Uredba trebala djelovati ničime ne dovodeći u pitanje primjenu odredaba javnog međunarodnog prava koje se odnose na diplomatski imunitet. Ako se nadležnost na temelju ove Uredbe ne može ostvariti zbog postojanja diplomatskog imuniteta, u skladu s međunarodnim pravom, nadležnost bi se trebala ostvarivati u skladu s nacionalnim pravom države članice u kojoj predmetna osoba ne uživa takav imunitet.
- (15) Uredba Vijeća (EZ) br. 1348/2000 od 29. svibnja 2000. o dostavi, u državama članicama, sudskih i izvansudskih

pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima ⁽²⁾, trebala bi se primjenjivati na dostavu pismena u postupcima pokrenutima na temelju ove Uredbe.

- (16) Ova Uredba ne bi trebala spriječiti sudove neke države članice da, u žurnim slučajevima, poduzimaju privremene i zaštitne mjere radi osiguranja osoba ili imovine u toj državi.
- (17) U slučajevima nezakonitog odvođenja ili zadržavanja djeteta, predaja djeteta trebala bi se postići bez odlaganja, pa bi se u tu svrhu i dalje primjenjivala Haaška konvencija od 25. listopada 1980., dopunjena odredbama ove Uredbe, posebno njezin članak 11. Sudovi države članice u koju je dijete nezakonito odvedeno ili u kojoj se ono nalazi trebali bi biti u mogućnosti suprotstaviti se njegovoj predaji u posebnim, opravdanim slučajevima. Unatoč tome, takva odluka trebala bi biti zamijenjena naknadnom odlukom suda države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja. Ako je posljedica takve odluke predaja djeteta, za njegovu predaju nije potreban nikakav poseban postupak priznavanja i izvršenja te presude u državi članici u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano.
- (18) Ako je sud odlučio da se dijete ne predaje na temelju članka 13. Haaške konvencije, o tome bi trebao obavijestiti nadležni sud ili središnje tijelo države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja. Taj sud ili središnje tijelo te države članice, osim ako je pred njima već pokrenut postupak, o tome bi trebali obavijestiti stranke. Ova obveza ne bi trebala spriječiti središnje tijelo da i ono o tome obavijesti odgovarajuća javna tijela, u skladu s nacionalnim pravom.
- (19) Saslušanje djeteta ima važnu ulogu u primjeni ove Uredbe, iako cilj ovog instrumenta nije izmjena primjenjivih nacionalnih postupaka.
- (20) Saslušanje djeteta u drugoj državi članici može se obaviti u skladu s rješenjima propisanim u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1206/2001 od 28. svibnja 2001. o suradnji između sudova država članica kod pribavljanja dokaza u građanskim i trgovačkim stvarima ⁽³⁾.
- (21) Priznavanje i izvršenje sudskih odluka donesenih u nekoj državi članici trebalo bi se temeljiti na načelu uzajamnog

⁽¹⁾ SL L 12. 16.1.2001., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1496/2002 (SL L 225, 22.8.2002., str. 13.).

⁽²⁾ SL L 160, 30.6.2000., str. 37.

⁽³⁾ SL L 174, 27.6.2001., str. 1.

- povjerenja, a razlozi nepriznavanja trebali bi biti svedeni na najmanju moguću mjeru.
- (22) Autentične isprave i sporazumi između stranaka, koji su izvršivi u jednoj državi članici, trebali bi se smatrati jednakovrijednima kao i „sudske odluke” u svrhu primjene pravila o priznavanju i izvršenju.
- (23) U zaključcima sa sastanka Europskoga vijeća u Tampereu (točka 34.) stoji da bi sudske odluke u području obiteljskih sporova trebale biti „automatski priznate u cijeloj Uniji bez posredujućih postupaka ili razloga za odbijanje izvršenja”. Zbog toga bi sudske odluke o pravima na kontakt s djetetom i sudske odluke o predaji djeteta, potvrđene u državi članici podrijetla u skladu s odredbama ove Uredbe, trebale biti priznate i izvršive u svim drugim državama članicama, bez bilo kakvog dodatnog postupka. Načini izvršenja takvih sudskih odluka i dalje su uređeni nacionalnim pravom.
- (24) Potvrda izdana s ciljem olakšavanja izvršenja sudske odluke ne bi trebala biti podložna ulaganju žalbe. Trebala bi biti ispravljena samo ako postoji materijalna pogreška, tj. ako ne odražava ispravno sudsku odluku.
- (25) Središnja tijela trebala bi surađivati kako u općim, tako i u pojedinim predmetima, uključujući i u svrhe promicanja postizanja prijateljskog rješenja u obiteljskim sporovima oko pitanja roditeljske odgovornosti. U tu svrhu središnja tijela surađuju u Europskoj pravosudnoj mreži u građanskim i trgovačkim stvarima, uspostavljenoj Odlukom Vijeća 2001/470/EZ od 28. svibnja 2001. o uspostavi Europske pravosudne mreže u građanskim i trgovačkim stvarima ⁽¹⁾.
- (26) Komisija bi trebala objaviti i ažurirati popis sudova i pravnih lijekova koji joj dostavljaju države članice.
- (27) Mjere potrebne za primjenu ove Uredbe trebale bi biti donesene u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽²⁾.
- (28) Ova Uredba zamjenjuje Uredbu (EZ) br. 1347/2000 koja se time stavlja izvan snage.
- (29) Za ispravno djelovanje ove Uredbe, Komisija bi trebala nadzirati njezinu primjenu i predlagati potrebne izmjene.
- (30) Ujedinjena Kraljevina i Irska, u skladu s člankom 3. Protokola o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, poručile su da žele sudjelovati pri donošenju i primjeni ove Uredbe.
- (31) Danska, u skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, ne sudjeluje pri donošenju ove Uredbe te stoga nije vezana njome ni obvezna primjenjivati je.
- (32) Budući da ciljevi predloženog djelovanja ne mogu biti dostatno postignuti djelovanjem država članica nego mogu biti bolje postignuti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, utvrđenim u istome članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za postizanje tih ciljeva.
- (33) Ova Uredba priznaje temeljna prava i poštuje načela Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Ona posebno nastoji osigurati poštovanje temeljnih prava djeteta, opisanih u članku 24. Povelje o temeljnim pravima Europske unije.

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje, bez obzira na prirodu suda, u građanskim stvarima koje se odnose na:

(a) razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka;

(b) dodjelu, izvršavanje, prijenos, ograničenje ili oduzimanje roditeljske odgovornosti

⁽¹⁾ SL L 174, 27.6.2001., str. 25.

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

2. Stvari iz stavka 1. točke (b) mogu se odnositi na:

- (a) pravo na roditeljsku skrb i pravo na kontakt s djetetom;
- (b) skrbništvo, odgajateljstvo i slične institute;
- (c) određivanje i dužnosti svake osobe ili tijela koje brine o djetetu i njegovoj imovini, koje ga zastupa i koje mu pomaže;
- (d) smještaj djeteta kod udomitelja ili u ustanovu;
- (e) mjere zaštite djeteta koje se odnose na upravljanje, čuvanje ili raspolaganje djetetovom imovinom.

3. Ova se Uredba ne primjenjuje na:

- (a) utvrđivanje ili osporavanje veze između roditelja i djeteta;
- (b) odluke o posvajanju, pripremne mjere za posvajanje ili poništavanje ili pobijanje posvajanja;
- (c) ime i prezime djeteta;
- (d) emancipaciju;
- (e) obveze uzdržavanja;
- (f) određivanje upravitelja imovinom ili nasljeđivanje;
- (g) mjere poduzete kao rezultat kaznenih djela koja su počinila djeca.

Članak 2.

Definicije

U svrhe ove Uredbe:

- 1. izraz „sud” označava sva tijela u državama članicama nadležna u stvarima koje pripadaju u područje primjene ove Uredbe, u skladu s odredbama članka 1.;
- 2. izraz „sudac” označava suca ili službenika s ovlastima koje odgovaraju ovlastima suca u stvarima koje pripadaju u područje primjene ove Uredbe;
- 3. izraz „država članica” označava sve države članice, osim Danske;

4. izraz „sudska odluka” označava razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka te presudu koja se odnosi na roditeljsku odgovornost, koju izriče sud države članice, bez obzira na to kako se naziva takva sudska odluka, uključujući i rješenje, nalog ili odluku;

5. izraz „država članica podrijetla” označava državu članicu u kojoj je donesena sudska odluka čije se izvršenje zahtijeva;

6. izraz „država članica izvršenja” označava državu članicu u kojoj se zahtijeva izvršenje sudske odluke;

7. izraz „roditeljska odgovornost” označava prava i obveze koje se odnose na dijete ili njegovu imovinu, koja su sudskom odlukom dodijeljena fizičkoj ili pravnoj osobi, primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom. Ovaj izraz uključuje i prava roditeljske skrbi i odgoja djeteta te prava na kontakt s djetetom;

8. izraz „nositelj roditeljske odgovornosti” označava svaku osobu koja ima roditeljsku odgovornost prema djetetu;

9. izraz „pravo na skrb” uključuje prava i obveze koji se odnose na roditeljsku skrb nad djetetom, a posebno na pravo određivanja djetetova boravišta;

10. izraz „pravo na kontakt” označava posebno pravo da se dijete, na ograničeno vrijeme, odvede na mjesto koje nije njegovo uobičajeno boravište;

11. izraz „nezakonito odvođenje ili zadržavanje” označava odvođenje ili zadržavanje djeteta ako:

- (a) je riječ o kršenju prava na skrb stečenog sudskom odlukom ili primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom u skladu s pravom države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova odvođenja ili zadržavanja;

i

- (b) pod uvjetom da su, u trenutku odvođenja ili zadržavanja, prava na skrb bila izvršavana, bilo zajednički ili samostalno, ili bi bila izvršavana, ali u svrhe odvođenja ili zadržavanja. Smatra se da se pravo na skrb zajednički koristi kada, u skladu sa sudskom odlukom ili primjenom prava, jedan nositelj roditeljske odgovornosti ne može odlučivati o djetetovu boravištu bez pristanka drugog nositelja roditeljske odgovornosti.

POGLAVLJE II.

Članak 5.

NADLEŽNOST

Konverzija zakonske rastave u razvod

ODJELJAK I.

Razvod, zakonska rastava i poništaj braka

Ničime ne dovodeći u pitanje odredbe članka 3., sud države članice koji je donio sudsku odluku o zakonskoj rastavi nadležan je i za konverziju te sudske odluke u razvod, ako to predviđa pravo države članice o kojoj je riječ.

Članak 3.

Članak 6.

Opća nadležnost**Isključiva priroda nadležnosti u skladu s člancima 3., 4. i 5.**

1. U predmetima koji se odnose na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka, nadležni su sudovi država članica

Protiv bračnog druga koji:

(a) na čijem području:

(a) ima uobičajeno boravište na području države članice; ili

— bračni drugovi imaju uobičajeno boravište, ili

(b) je državljanin neke države članice, ili, u slučaju Velike Britanije i Irske, ima „domicile” na državnom području jedne od navedenih država članica,

— su bračni drugovi imali zadnje uobičajeno boravište, ako jedan od njih i dalje ima isto boravište, ili

može biti pokrenut postupak u drugoj državi članici samo u skladu s člancima 3., 4. i 5.

— protustranka ima uobičajeno boravište, ili

Članak 7.

— u slučaju zajedničkog prijedloga za pokretanje postupka, ima uobičajeno boravište bilo koji od bračnih drugova, ili

Supsidijarna nadležnost

— stranka koja pokreće postupak ima uobičajeno boravište, ako je on ili ona tamo imao boravište najmanje godinu dana prije pokretanja postupka, ili

1. Ako nijedan sud neke države članice nije nadležan u skladu s člancima 3., 4. i 5., nadležnost se utvrđuje, u svakoj državi članici, u skladu s pravom države članice o kojoj je riječ.

— stranka koja pokreće postupak ima uobičajeno boravište, ako je on ili ona tamo imao boravište najmanje šest mjeseci prije pokretanja postupka, a on ili ona je bio državljanin države članice o kojoj je riječ ili, u slučaju da je riječ o Velikoj Britaniji ili Irskoj, tamo imao svoj „domicile”;

2. Protiv protustranke koja nema uobičajeno boravište i nije državljanin države članice niti, u slučaju Velike Britanije i Irske, ima „domicile” na državnom području jedne od tih dviju država članica, svaki se državljanin države članice koji ima uobičajeno boravište na državnom području druge države članice, može, kao i državljani te države članice, pozivati na propise o nadležnosti koji se primjenjuju u toj državi.

(b) prema državljanstvu oba bračna druga ili, u slučaju Velike Britanije ili Irske, prema „domicile” oba bračna druga.

ODJELJAK 2.

2. U svrhe ove Uredbe, „domicile” označava isti pojam koji označava u pravnim sustavima Velike Britanije i Irske.

Roditeljska odgovornost

Članak 4.

Članak 8.

Protutužba**Opća nadležnost**

Sud pred kojim je postupak pokrenut na temelju članka 3. nadležan je za razmatranje protutužbe u onoj mjeri u kojoj ona ulazi u područje primjene ove Uredbe.

1. Sudovi države članice nadležni su u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću prema djetetu koje ima uobičajeno boravište u državi članici u trenutku pokretanja postupka.

2. Stavak 1. podložen je primjeni odredaba članka 9., 10. i 12.

Članak 9.

Ustaljivanje nadležnosti prema djetetovom prethodnom uobičajenom boravištu

1. Ako se dijete zakonito preseli iz jedne u drugu državu članicu i tamo dobije novo uobičajeno boravište, sudovi države članice djetetova prethodnog uobičajenog boravišta, iznimno od primjene članka 8., zadržavaju nadležnost i tijekom tromjesečnog razdoblja od preseljenja, u svrhe izmjene sudske odluke o pravu na kontakt donesene u toj državi članici prije djetetova preseljenja, ako nositelj prava na kontakt s djetetom, na temelju sudske odluke o pravu na kontakt, i dalje ima svoje uobičajeno boravište u državi članici prethodnog djetetova uobičajenog boravišta.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako je nositelj prava na kontakt iz stavka 1., prihvatio nadležnost sudova države članice u kojoj dijete ima novo uobičajeno boravište, sudjelujući u postupku pred tim sudovima i ne osporavajući pri tome njihovu nadležnost.

Članak 10.

Nadležnost u slučajevima otmice djeteta

U slučaju nezakonitog odvođenja ili zadržavanja djeteta, sudovi države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, zadržavaju svoju nadležnost sve dok dijete ne dobije uobičajeno boravište u drugoj državi članici i:

(a) dok svaka osoba, ustanova ili drugo tijelo s pravom na skrb ne pristane na odvođenje ili zadržavanje;

ili

(b) dok dijete u drugoj državi članici ne boravi najmanje godinu dana nakon što je osoba, ustanova ili drugo tijelo s pravom na skrb saznalo ili trebalo saznati gdje se dijete nalazi, a dijete se smjestilo u novoj sredini, i dok nije zadovoljen barem jedan od sljedećih uvjeta:

i. u roku od godine dana nakon što je nositelj prava na skrb saznao ili trebao saznati gdje se dijete nalazi, nikakav zahtjev za predaju nije predan nadležnim tijelima države članice u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano;

ii. zahtjev za predaju koji je uložio nositelj prava na skrb povučen je, a nikakav novi zahtjev nije podnesen u roku iz stavka i.;

iii. zaključen je predmet pred sudom države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, u skladu s člankom 11. stavkom 7.;

iv. sudska odluka o skrbi koja ne podrazumijeva predaju djeteta donesena je na sudovima države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja.

Članak 11.

Predaja djeteta

1. Ako osoba, ustanova ili tijelo koje ima pravo na skrb nadležnih tijela u državi članici zatraži donošenje sudske odluke na temelju Haaške Konvencije od 25. listopada 1980. o građanskim aspektima međunarodne otmice djece (dalje u tekstu: „Haaška konvencija iz 1980.“), kako bi postiglo predaju djeteta koje je nezakonito odvedeno ili zadržano u državi članici koja nije država članica u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, primjenjuju se stavci 2. do 8.

2. Kod primjene članka 12. i 13. Haaške konvencije iz 1980., osigurava se da dijete ima mogućnost saslušanja tijekom postupka, osim ako se to čini neprikladnim zbog njegove dobi ili stupnja zrelosti.

3. Sud kojemu je podnesen zahtjev za predaju djeteta iz stavka 1. djeluje što je moguće brže u postupku na temelju zahtjeva, koristeći najbrži raspoloživi postupak u skladu s nacionalnim pravom.

Ničime ne dovodeći u pitanje odredbe podstavka 1., osim ako to sprečavaju izuzetne okolnosti, sud donosi odluku najkasnije šest tjedana od dana podnošenja zahtjeva.

4. Sud ne može odbiti predaju djeteta na temelju članka 13. stavka (b) Haaške konvencije iz 1980. ako je utvrđeno da su poduzete sve potrebne mjere za zaštitu djeteta po njegovu povratku.

5. Sud ne može odbiti predaju djeteta, a da prije toga ne pruži mogućnost saslušanja osobe koja zahtijeva predaju djeteta.

6. Ako je sud donio odluku da se dijete ne predaje, u skladu s člankom 13. Haaške konvencije iz 1980., sud mora odmah, izravno ili putem svojega središnjega tijela, poslati presliku sudske odluke kojom je određeno da se dijete ne predaje i odgovarajuća pismena, posebno prijepis zapisnika sa saslušanja

pred sudom, nadležnom sudu ili središnjem tijelu države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, u skladu s odredbama nacionalnog prava. Sud sva navedena pismena mora primiti u roku od mjesec dana od datuma donošenja sudske odluke kojom je određeno da se dijete ne predaje.

7. Osim u slučaju da je jedna od stranaka pred sudovima države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja već pokrenula postupak, sud ili središnje tijelo koje prima informacije iz stavka 6. mora o njima obavijestiti stranke i pozvati ih da podnesu prijedloge sudu, u skladu s nacionalnim pravom, u roku od tri mjeseca od datuma obavijesti, kako bi sud mogao razmatrati pitanje skrbi nad djetetom.

Ne dovodeći u pitanje postupovna pravila sadržana u ovoj Uredbi, sud zaključuje predmet ako nije primio nikakve prijedloge u navedenom roku.

8. Neovisno o sudskoj odluci kojom je određeno da se dijete ne predaje, u skladu s člankom 13. Haaške konvencije, svaka kasnija sudska odluka kojom se zahtijeva predaja djeteta, koju donese sud nadležan u skladu s ovom Uredbom, izvršiva je u skladu s odredbama dijela 4. poglavlja III., s ciljem osiguranja predaje djeteta.

Članak 12.

Prorogacija nadležnosti

1. Sudovi države članice, nadležni prema odredbama članka 3. za rješavanje zahtjeva za razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka, nadležni su i za sve predmete koji se odnose na roditeljsku odgovornost povezanu s takvim zahtjevom ako:

(a) barem jedan od bračnih drugova ima roditeljsku odgovornost prema djetetu;

i

(b) ako su bračni drugovi i nositelji roditeljske odgovornosti izričito ili na neki drugi nedvosmisleni način prihvatili nadležnost sudova u trenutku pokretanja postupka pred sudom te ako je to u interesu djeteta.

2. Nadležnost dodijeljena u stavku 1. prestaje kada:

(a) sudska odluka kojom se dopušta ili odbija razvod, zakonska rastava ili poništaj braka postane pravomoćna;

(b) u onim predmetima u kojima je postupak koji se odnosi na roditeljsku odgovornost na dan iz točke (a) još u tijeku, sudska odluka u tome postupku postane pravomoćna;

(c) postupak iz točaka (a) i (b) bude završen zbog nekog drugog razloga.

3. Sudovi države članice nadležni su za roditeljsku odgovornost u postupcima, osim onih iz stavka 1., ako:

(a) postoji bitna veza djeteta i te države članice, posebno zbog činjenice da jedan od nositelja roditeljske odgovornosti ima uobičajeno boravište u toj državi članici ili da je dijete državljanin te države članice;

i

(b) su nadležnost sudova izričito ili na neki drugi nedvosmisleni način prihvatile sve stranke u postupku u trenutku pokretanja postupka pred sudom, a to je i u interesu djeteta.

4. Ako dijete ima uobičajeno boravište na području treće države, koja nije potpisnica Haaške konvencije od 19. listopada 1996. o nadležnosti, primjenjivome pravu, priznavanju, izvršenju i suradnji s obzirom na roditeljsku odgovornost i mjere za zaštitu djece, smatra se da je nadležnost u skladu s ovim člankom u interesu djeteta, posebno ako se utvrdi da nije moguće vođenje postupka u trećoj državi o kojoj je riječ.

Članak 13.

Nadležnost na temelju nazočnosti djeteta

1. Ako se ne može utvrditi djetetovo uobičajeno boravište, a nadležnost se ne može utvrditi na temelju članka 12., nadležni su sudovi države članice u kojoj se nalazi dijete.

2. Stavak 1. primjenjuje se i na djecu izbjeglice ili na djecu raseljenu na međunarodnoj razini zbog nemira u njihovoj zemlji.

Članak 14.

Supsidijarna nadležnost

Ako nijedan sud države članice nije nadležan u skladu s člancima 8. do 13., nadležnost se u svakoj državi članici utvrđuje prema zakonima te države članice.

Članak 15.**Prijenos nadležnosti na sud koji je primjereniji za rješavanje**

1. Iznimno, sudovi države članice koji imaju stvarnu nadležnost mogu, ako smatraju da bi sud druge države članice, s kojom je dijete posebno povezano, mogao bolje rješavati predmet, ili neki posebni dio predmeta, i ako je to u interesu djeteta:

- (a) zastati s rješavanjem predmeta ili dijela predmeta i pozvati stranke da podnesu zahtjev sudu te države članice u skladu sa stavkom 4.; ili
- (b) zahtijevati od suda druge države članice da se proglašeni nadležnim u skladu sa stavkom 5.

2. Stavak 1. primjenjuje se:

- (a) na zahtjev stranke; ili
- (b) po službenoj dužnosti; ili
- (c) na zahtjev suda druge države članice s kojom je dijete posebno povezano, u skladu sa stavkom 3.

Prijenos po službenoj dužnosti ili na zahtjev suda druge države članice mora prihvatiti barem jedna stranka.

3. Smatra se da je dijete posebno povezano s nekom državom članicom, kao što je spomenuto u stavku 1., ako je u toj državi članici:

- (a) dijete dobilo uobičajeno boravište nakon pokretanja postupka pred sudom iz stavka 1.; ili
- (b) je u njoj bilo prethodno uobičajeno boravište djeteta; ili
- (c) je dijete njezin državljanin; ili
- (d) je u njoj uobičajeno boravište nositelja roditeljske odgovornosti; ili
- (e) se u njoj nalazi imovina djeteta, a predmet se odnosi na upravljanje, čuvanje ili raspolaganje njegovom imovinom.

4. Sud države članice koji je stvarno nadležan određuje vremenski rok za pokretanje postupka pred sudovima druge države članice u skladu sa stavkom 1.

Ako u tome roku nije pokrenut postupak pred tim sudovima, sud pred kojim je pokrenut postupak nastavlja biti nadležan u skladu s člancima 8. do 14.

5. Sudovi te druge države članice mogu, ako to opravdavaju posebne okolnosti u predmetu, u svrhe zaštite interesa djeteta, prihvatiti nadležnost u roku od šest mjeseci od pokretanja postupka pred tim sudovima, u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ili (b). U tom slučaju, sud pred kojim je prvotno pokrenut postupak proglašava se nenadležnim. U protivnome, sud pred kojim je prvotno pokrenut postupak nastavlja biti nadležan u skladu s člancima 8. do 14.

6. Sudovi surađuju u svrhe ovog članka, izravno ili putem svojih središnjih tijela, određenim u skladu s člankom 53.

ODJELJAK 3.**Zajedničke odredbe****Članak 16.****Pokretanje postupka pred sudom**

1. Smatra se da je pred sudom pokrenut postupak:

- (a) u trenutku u kojemu je pismeno kojim se pokreće postupak, ili jednakovrijedno pismeno, predano sudu, pod uvjetom da osoba koja pokreće postupak nije nakon toga propustila poduzeti radnje koje je morala poduzeti u vezi s dostavom pismena protustranci;

ili

- (b) ako pismeno mora biti dostavljeno prije njegova podnošenja sudu, u trenutku u kojemu ga je primilo tijelo ovlašteno za dostavu, pod uvjetom da osoba koja pokreće postupak nije nakon toga propustila poduzeti radnje koje je morala poduzeti kako bi pismeno bilo predano sudu.

Članak 17.**Razmatranje nadležnosti**

Ako je pokrenut postupak pred sudom države članice u predmetu za koji taj sud nije nadležan prema odredbama ove Uredbe, nego je za njega nadležan sud druge države članice, taj sud se, po službenoj dužnosti, proglašava nenadležnim.

*Članak 18.***Razmatranje dopustivosti**

1. Ako se protustranka s uobičajenim boravištem u državi koja nije država članica u kojoj je pokrenut postupak, ne pojavi pred sudom, nadležni sud zastaje s postupkom tako dugo dok se ne dokaže da je tuženik (protustranka) bila u mogućnosti primiti pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno, pravodobno da bi mogla pripremiti svoju obranu, ili da su poduzete sve potrebne radnje u tu svrhu.

2. Ako se pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno mora poslati iz jedne države članice u drugu, u skladu s ovom Uredbom, umjesto određaba stavka 1. ovog članka primjenjuje se članak 19. Uredbe (EZ) br. 1348/2000.

3. Ako se mora dostaviti pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno u inozemstvu, a nisu primjenjive odredbe Uredbe (EZ) br. 1348/2000, primjenjuje se članak 15. Haaške konvencije od 15. studenoga 1965. o dostavi, u inozemstvu, sudskih i izvansudskih pismena u građanskim i trgovačkim stvarima.

*Članak 19.***Litispencija i paralelni postupci**

1. Ako je postupak koji se odnosi na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka između istih stranaka pokrenut pred sudovima različitih država članica, sud pred kojim je postupak započeo kasnije s njim zastaje, po službenoj dužnosti, dok se ne utvrdi nadležnost suda pred kojim je postupak započeo ranije.

2. Ako je postupak koji se odnosi na roditeljsku odgovornost u vezi s istim djetetom i o istom predmetu pokrenut pred sudovima različitih država članica, sud pred kojim je postupak započeo kasnije s njim zastaje, po službenoj dužnosti, dok se ne utvrdi nadležnost suda pred kojim je postupak započeo ranije.

3. Ako je utvrđena nadležnost suda pred kojim je postupak započeo ranije, sud pred kojim je postupak započeo kasnije proglašava se nenadležnim u korist prvog suda.

U tom slučaju, stranka koja je pokrenula odgovarajući postupak pred drugim sudom može pokrenuti postupak pred prvim sudom.

*Članak 20.***Privremene i zaštitne mjere**

1. U žurnim predmetima, odredbe ove Uredbe ne sprečavaju sudove države članice da poduzmu takve privremene, uključujući i zaštitne mjere, u odnosu na osobe i imovinu u toj državi,

koje im omogućuje pravo te države članice čak i ako je, u skladu s ovom Uredbom, stvarno nadležan sud druge države članice.

2. Mjere iz stavka 1. prestaju se primjenjivati nakon što sud države članice koji je stvarno nadležan u skladu s ovom Uredbom poduzme mjere koje smatra prikladnima.

POGLAVLJE III.

PRIZNAVANJE I IZVRŠENJE

ODJELJAK 1.

Priznavanje*Članak 21.***Priznavanje sudske odluke**

1. Sudska odluka donesena u državi članici priznaje se u drugim državama članicama bez potrebe bilo kakvog posebnog postupka.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., posebno nije potreban nikakav poseban postupak za ažuriranje registra o građanskom stanju države članice na temelju sudske odluke koja se odnosi na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka koja je donesena u drugoj državi članici, a protiv koje nije moguće korištenje nikakvog pravnog lijeka u skladu s pravom te države članice.

3. Ne dovodeći u pitanje dio 4. ovog poglavlja, svaka zainteresirana stranka može, u skladu s postupkom iz dijela 2. ovog poglavlja, zatražiti donošenje odluke o priznavanju ili nepriznavanju sudske odluke.

Mjesna nadležnost suda koji se nalazi na popisu koji Komisiji dostavlja svaka država članica u skladu s člankom 68. utvrđuje se nacionalnim pravom države članice u kojoj je započeo postupak za priznavanje ili nepriznavanje sudske odluke.

4. Ako je priznavanje sudske odluke pred sudom neke države članice postavljeno kao prethodno pitanje, o njemu odlučuje taj sud.

Članak 22.**Razlozi nepriznavanja sudskih odluka koje se odnose na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka**

Sudska odluka koja se odnosi na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka ne priznaje se:

- (a) ako je takvo priznavanje očito u suprotnosti s javnim redom u državi članici u kojoj se zahtijeva priznavanje;
- (b) ako je donesena u odsustvu protustranke, ako protustranci nije dostavljeno pismeno o pokretanju postupka ili jednako vrijedno pismeno pravodobno da bi mogla pripremiti svoju obranu, osim ako je utvrđeno da je protustranka nedvosmisleno prihvatila sudsku odluku;
- (c) ako je nepomirljiva sa sudskom odlukom donesenom u postupku između istih stranaka u državi članici u kojoj se zahtijeva priznavanje; ili
- (d) ako je nepomirljiva s prethodnom sudskom odlukom donesenom u drugoj državi članici ili državi nečlanici, između istih stranaka, ako ta prethodna sudska odluka ispunjava uvjete potrebne za priznavanje u državi članici u kojoj se zahtijeva priznavanje.

Članak 23.**Razlozi nepriznavanja sudskih odluka koje se odnose na roditeljsku odgovornost**

Sudska odluka koja se odnosi na roditeljsku odgovornost ne priznaje se:

- (a) ako je takvo priznavanje očito u suprotnosti s javnim redom u državi članici u kojoj se zahtijeva priznavanje, uzimajući u obzir interes djeteta;
- (b) ako je donesena, osim u žurnome predmetu, a da pri tome djetetu nije omogućeno saslušanje, kršeći pri tome temeljna postupovna načela države članice u kojoj se zahtijeva priznavanje;
- (c) ako je donesena u odsustvu osobe, a osobi koja se nije pojavila pred sudom nije dostavljeno pismeno o pokretanju postupka ili jednako vrijedno pismeno pravodobno da bi mogla pripremiti svoju obranu, osim ako je utvrđeno da je ta osoba nedvosmisleno prihvatila sudsku odluku;
- (d) na zahtjev bilo koje osobe koja smatra da sudska odluka zadire u njezinu roditeljsku odgovornost, ako je donesena bez saslušanja te osobe;

(e) ako je nepomirljiva s kasnijom sudskom odlukom koja se odnosi na roditeljsku odgovornost donesenu u državi članici u kojoj se zahtijeva priznavanje;

(f) ako je nepomirljiva s kasnijom sudskom odlukom koja se odnosi na roditeljsku odgovornost, donesenu u drugoj državi članici ili državi nečlanici u kojoj dijete ima uobičajeno boravište, ako ta kasnija sudska odluka ispunjava uvjete potrebne za njezino priznavanje u državi članici u kojoj se zahtijeva priznavanje.

ili

(g) ako nije poštovan postupak propisan člankom 56.

Članak 24.**Zabrana preispitivanja nadležnosti suda podrijetla**

Nadležnost suda države članice podrijetla ne može se preispitivati. Ispitivanje javnog reda iz članka 22. stavka (a) i članka 23. stavka (a) ne može se primjenjivati na propise koji se odnose na nadležnost iz članka 3. do 14.

Članak 25.**Razlike u primjenjivome pravu**

Priznavanje sudske odluke ne može biti odbijeno zato što pravo države članice u kojoj se zahtijeva priznavanje ne dopušta razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka na temelju istog činjeničnog stanja.

Članak 26.**Zabrana preispitivanja sadržaja sudske odluke**

Sadržaj sudske odluke ne smije se preispitivati ni u kakvim okolnostima.

Članak 27.**Zastajanje s postupkom**

1. Sud države članice u kojoj se zahtijeva priznavanje sudske odluke donesene u drugoj državi članici može zastati s postupkom ako je protiv sudske odluke uložen redovni pravni lijek.

2. Sud države članice u kojoj se zahtijeva priznavanje sudske odluke donesene u Irskoj ili u Velikoj Britaniji može zastati s postupkom ako je izvršenje u državi članici podrijetla suspendirano zbog ulaganja pravnog lijeka.

ODJELJAK 2.

Zahtjev za izdavanje potvrde izvršivosti

Članak 28.

Izvršive sudske odluke

1. Sudska odluka o izvršavanju roditeljske odgovornosti nad djetetom, koja je donesena u državi članici i koja je u toj državi članici postala izvršiva te je dostavljena, izvršiva je i u drugoj državi članici ako je u toj državi članici, na zahtjev bilo koje zainteresirane stranke, proglašena izvršivom.

2. Unatoč tome, u Ujedinjenoj Kraljevini, takva je sudska odluka izvršiva u Engleskoj i Walesu te Škotskoj i Sjevernoj Irskoj samo ako je, na zahtjev bilo koje zainteresirane stranke, registrirana za izvršenje u tom dijelu Ujedinjene Kraljevine.

Članak 29.

Mjesno nadležni sudovi

1. Zahtjev za izdavanje potvrde izvršivosti podnosi se sudu s popisa koji svaka država članica dostavlja Komisiji u skladu s člankom 68.

2. Mjesna nadležnost utvrđuje se prema uobičajenom boravištu osobe protiv koje se traži izvršenje ili prema uobičajenom boravištu bilo kojeg djeteta na koje se zahtjev odnosi.

Ako se nijedno od mjesta iz podstavka 1. ne može pronaći u državi članici izvršenja, mjesna nadležnost utvrđuje se prema mjestu izvršenja.

Članak 30.

Postupak

1. Postupak podnošenja zahtjeva uređuje pravo države članice u kojoj se zahtijeva izvršenje.

2. Podnositelj zahtjeva mora navesti adresu za dostavu u području nadležnosti suda kojemu podnosi zahtjev. Unatoč tome, ako pravo države članice izvršenja ne propisuje navođenje takve adrese, podnositelj zahtjeva imenuje zastupnika za poseban slučaj.

3. Pismena iz članaka 37. i 39. prilažu se uz zahtjev.

Članak 31.

Odluka suda

1. Sud kojemu je podnesen zahtjev odluku donosi bez odlaganja. Ni osoba protiv koje se traži izvršenje niti dijete, u ovoj fazi postupka nemaju pravo podnošenja bilo kakvih prijedloga u vezi zahtjeva.

2. Zahtjev može biti odbijen samo zbog jednog od razloga navedenih u člancima 22., 23. i 24.

3. Ni u kakvim okolnostima nije dopušteno preispitivanje sadržaja sudske odluke.

Članak 32.

Obavijest o odluci

Ovlašteni službenik suda bez odlaganja o donesenoj odluci obavještava podnositelja zahtjeva u skladu s postupkom propisanim pravom države članice izvršenja.

Članak 33.

Pravni lijek protiv odluke

1. Obje stranke mogu koristiti pravni lijek protiv odluke o zahtjevu za izdavanje potvrde izvršivosti.

2. Pravni lijek ulaže se pred sudom s popisa koji svaka država članica dostavlja Komisiji u skladu s člankom 68.

3. O pravnom se lijeku odlučuje u kontradiktornom postupku.

4. Ako pravni lijek ulaže podnositelj zahtjeva za izdavanje potvrde izvršivosti, osoba protiv koje se traži izvršenje se poziva pred drugostupanjski sud. Ako se stranka protiv koje se traži izvršenje ne odazove na poziv, primjenjuju se odredbe članka 18.

5. Pravni lijek protiv potvrde izvršivosti mora se uložiti u roku od mjesec dana od dana njezine dostave. Ako stranka protiv koje se traži izvršenje ima uobičajeno boravište u državi članici koja nije država u kojoj je izdana potvrda izvršivosti, rok za ulaganje pravnog lijeka iznosi dva mjeseca, a počinje teći od datuma dostave, bez obzira je li izvršena osobno ili na adresu. Rok se ne može produljiti zbog udaljenosti.

Članak 34.

Drugostupanjski sudovi i načini pobijanja

Sudska odluka donesena o pravnome lijeku može biti pobijana samo u postupku s popisa koji svaka država članica dostavlja Komisiji u skladu s člankom 68.

Članak 35.

Zastajanje s postupkom

1. Sud pred kojim je uložen pravni lijek u skladu s člancima 33. i 34. može, na zahtjev stranke protiv koje se traži izvršenje, zastati s postupkom ako je uložen redovni pravni lijek u državi članici podrijetla ili ako još nije protekao rok za ulaganje takvog pravnog lijeka. U posljednjem slučaju, sud može navesti rok u kojemu se pravni lijek mora podnijeti.

2. Ako je sudska odluka donesena u Irskoj ili u Ujedinjenoj Kraljevini, bilo kakav oblik pravnog lijeka raspoloživ u državi članici podrijetla smatra se redovnim pravnim lijekom u svrhe stavka 1.

Članak 36.

Djelomično izvršenje

1. Ako je donesena sudska odluka o više predmeta, a ne može biti dopušteno izvršenje za sve predmete, sud dopušta izvršenje za jedan ili više njih.

2. Podnositelj zahtjeva može zahtijevati djelomično izvršenje sudske odluke.

ODJELJAK 3.

Zajedničke odredbe za dio 1. i dio 2.

Članak 37.

Pismena

1. Stranka koja nastoji osporiti priznavanje ili koja zahtijeva izdavanje potvrde izvršivosti dostavlja:

(a) presliku sudske odluke koja ispunjava uvjete potrebne za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti;

i

(b) potvrdu iz članka 39.

2. Nadalje, u slučaju sudske odluke donesene u odsustvu, stranka koja zahtijeva priznavanje ili izdavanje potvrde izvršivosti dostavlja:

(a) izvornik ili ovjerenu presliku pismena kojim se utvrđuje da je stranci koja se nije odazvala pozivu na sud dostavljeno pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedno pismeno;

ili

(b) bilo kakvo pismeno u kojemu se navodi da je tuženik nedvosmisleno prihvatio sudsku odluku.

Članak 38.

Nepostojanje pismena

1. Ako pismena iz članka 37. stavka 1. točke (b) ili stavka 2. nisu predočena, sud može odrediti rok za njihovu dostavu, prihvatiti jednakovrijedna pismena ili, ako smatra da raspolaže dostatnim informacijama, osloboditi stranku potrebe njihova predočenja.

2. Ako sud tako zahtijeva, dostavlja se prijevod tih pismena. Prijevod ovjerava osoba ovlaštena za to u jednoj od država članica.

Članak 39.

Potvrda o sudskim odlukama u bračnim stvarima i potvrda koja se odnosi na sudske odluke o roditeljskoj odgovornosti

Nadležni sud ili tijelo države članice podrijetla, na zahtjev bilo koje zainteresirane stranke, izdaje potvrdu koristeći standardni obrazac iz Priloga I. (sudske odluke u bračnim sporovima) ili iz Priloga II. (sudske odluke o roditeljskoj odgovornosti).

ODJELJAK 4.

Izvršivost određenih sudskih odluka koje se odnose na pravo kontakta s djetetom i određenih sudskih odluka kojima se zahtijeva predaja djeteta

Članak 40.

Područje primjene

1. Ovaj se dio primjenjuje na:

(a) prava kontakta s djetetom;

i

(b) predaju djeteta, utvrđenu sudskom odlukom donesenom u skladu s člankom 11. stavkom 8.

2. Odredbe ovog dijela ne sprečavaju nositelja roditeljske odgovornosti da zahtijeva priznavanje i izvršenje sudske odluke u skladu s odredbama dijela 1. i dijela 2. ovog poglavlja.

Članak 41.

Pravo na kontakt s djetetom

1. Prava na kontakt s djetetom iz članka 40. stavka 1. točke (a), priznata u izvršivoj sudskoj odluci donesenoj u državi članici, priznaju se i izvršiva su u drugoj državi članici bez potrebe pribavljanja potvrde izvršivosti i bez bilo kakve mogućnosti osporavanja njihova priznavanja ako je sudska odluka potvrđena u državi članici podrijetla u skladu sa stavkom 2.

Čak i ako nacionalno pravo ne predviđa izvršivost sudske odluke o pravu na kontakt s djetetom po sili zakona, sud podrijetla može izjaviti da je sudska odluka izvršiva, bez obzira na mogućnost ulaganja pravnog lijeka.

2. Sudac podrijetla izdaje potvrdu iz stavka 1. koristeći standardni obrazac iz Priloga III. (potvrda o pravu na kontakt s djetetom) samo ako:

(a) je, kada je sudska odluka donesena u odsustvu, osobi koja se nije pojavila pred sudom dostavljeno pismeno o pokretanju postupka ili jednakovrijedna isprava, pravodobno da joj osobi omogućí pripremu obrane, ili ako je, unatoč činjenici da je toj osobi dostavljeno pismeno, ali ne u skladu s tim uvjetima, ipak utvrđeno da ona nedvosmisleno prihvaća sudska odluku;

(b) su sve stranke u sporu imale mogućnost da budu saslušane;

i

c) je djetetu omogućeno saslušanje, osim ako je smatrano da saslušanje nije primjereno zbog njegove dobi ili stupnja zrelosti.

Potvrda se ispunjava na jeziku sudske odluke.

3. Ako pravo na kontakt s djetetom uključuje prekogranični aspekt, u trenutku donošenja sudske odluke, potvrda se izdaje po službenoj dužnosti, nakon što sudska odluka postane izvršiva, makar i privremeno. Ako se prekogranični aspekt pojavi naknadno, potvrda se izdaje na zahtjev jedne od stranaka.

Članak 42.

Predaja djeteta

1. Predaja djeteta iz članka 40. stavka 1. točke (b), kao rezultat izvršive sudske odluke donesene u državi članici, priznaje se i izvršiva je u drugoj državi članici bez potrebe pribavljanja potvrde izvršivosti i bez mogućnosti osporavanja njezina priznavanja ako je sudska odluka potvrđena u državi članici podrijetla, u skladu sa stavkom 2.

Neovisno o mogućnosti ulaganja pravnog lijeka, čak i ako nacionalno pravo ne predviđa izvršivost po sili zakona, sudska odluku kojom se potvrđuje predaja djeteta iz članka 11. stavka 8., sud podrijetla može proglasiti izvršivom.

2. Sudac podrijetla koji je donio sudska odluku iz članka 40. stavka 1. točke (b) izdaje potvrdu iz stavka 1. samo ako:

(a) je djetetu omogućeno saslušanje, osim ako je saslušanje smatrano neprikladnim zbog njegove dobi ili stupnja zrelosti;

(b) je strankama omogućeno saslušanje; i

(c) je sud uzeo u obzir, pri donošenju sudske odluke, razloge i dokaze na temelju kojih se izdaje nalog u skladu s člankom 13. Haaške konvencije iz 1980.

U slučaju da sud ili bilo koje drugo tijelo poduzme mjere za zaštitu djeteta nakon njegova povratka u državu uobičajenog boravišta, u potvrdi se navode pojedinosti o tim mjerama.

Sudac podrijetla po službenoj dužnosti izdaje tu potvrdu koristeći pri tome standardni obrazac iz Priloga IV. (potvrda koja se odnosi na predaju djeteta (djece)).

Potvrda se sastavlja na jeziku sudske odluke.

Članak 43.

Ispravak potvrde

1. Pravo države članice podrijetla primjenjuje se na sve ispravke potvrde.

2. Ne postoji pravni lijek protiv izdavanja potvrde iz članka 41. stavka 1. ili članka 42. stavka 1.

Članak 44.**Učinci potvrde**

Potvrda proizvodi učinak samo u granicama izvršivosti sudske odluke.

Članak 45.**Pismena**

1. Stranka koja zahtijeva izvršenje sudske odluke dostavlja:

(a) presliku sudske odluke koja zadovoljava uvjete potrebne za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti;

i

(b) potvrdu iz članka 41. stavka 1. ili članka 42. stavka 1.

2. U svrhe ovog članka,

— uz potvrdu iz članka 41. stavka 1. prilaže se prijevod točke 12., koja se odnosi na načine ostvarivanja prava na kontakt s djetetom,

— uz potvrdu iz članka 42. stavka 1. prilaže se prijevod točke 14. koja se odnosi na načine primjene mjera poduzetih za osiguravanje djetetove predaje.

Prijevod se sastavlja na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice izvršenja ili na bilo koji drugi jezik za koji je država članica izvršenja izričito navela da ga prihvaća. Prijevod ovjerava osoba ovlaštena u tu svrhu u jednoj od država članica.

ODJELJAK 5.**Autentične isprave i sporazumi****Članak 46.**

Pismena koja su službeno sastavljena ili upisana u registar kao autentične isprave te koja su izvršiva u jednoj državi članici, kao i sporazumi između stranaka koji su izvršivi u državi članici u kojoj su zaključeni, priznaju se i proglašavaju izvršivima pod istim uvjetima kao i sudske odluke.

ODJELJAK 6.**Druge odredbe****Članak 47.****Postupak izvršenja**

1. Postupak izvršenja uređuje pravo države članice izvršenja.

2. Izvršenje svake sudske odluke koju donosi sud druge države članice, koja je proglašena izvršivom u skladu s Dijelom 2. ili potvrđena u skladu s člankom 41. stavkom 1. ili člankom 42. stavkom 1., provodi se u državi članici izvršenja pod istim uvjetima kao i kad bi bila donesena u toj državi članici.

Izvršenje sudske odluke koja je potvrđena u skladu s člankom 41. stavkom 1. ili člankom 42. stavkom 1. ne može biti provedena ako je nepomirljiva s kasnijom izvršivom sudskom odlukom.

Članak 48.**Praktična rješenja za ostvarivanje prava na kontakt s djetetom**

1. Sudovi države članice izvršenja mogu utvrditi praktična rješenja za organizaciju ostvarivanja prava na kontakt s djetetom ako potrebna rješenja ne postoje ili nisu adekvatna u sudskoj odluci koju donose sudovi države članice koji su stvarno nadležni, pod uvjetom da se poštuju bitni elementi te sudske odluke.

2. Praktična rješenja utvrđena u skladu sa stavkom 1. prestaju se primjenjivati nakon što sudsku odluku donesu sudovi države članice koji su stvarno nadležni.

Članak 49.**Troškovi**

Odredbe ovog poglavlja, osim odredbi dijela 4., primjenjuju se i na utvrđivanje iznosa troškova postupka u skladu s ovom Uredbom te na izvršenje bilo kakvog naloga koji se odnosi na takve troškove.

Članak 50.**Pravna pomoć**

Stranka koja pokreće postupak a koja je, u državi članici podrijetla, koristila potpunu ili djelomičnu pravnu pomoć ili je bila oslobođena od troškova, ima pravo, u postupcima iz članka 21., 28., 41., 42. i 48., na korištenje najpogodnije pravne pomoći ili najšireg oslobađanja troškova postupka koje propisuje pravo države članice izvršenja.

Članak 51.**Jamstvo ili polog**

Nikakvo jamstvo ili polog, bez obzira na njihov naziv, ne zahtijeva se od stranke koja u jednoj državi članici zahtijeva izvršenje

sudske odluke donesene u drugoj državi članici zbog sljedećih razloga:

- (a) da stranka nema uobičajeno boravište u državi članici u kojoj se zahtijeva izvršenje; ili
- (b) da je stranka strani državljanin ili, ako se zahtijeva izvršenje u Ujedinjenoj Kraljevini ili Irskoj, da nema „domicile” u jednoj od te dvije države.

Članak 52.

Legalizacija ili druge slične formalnosti

Ne zahtijeva se nikakva legalizacija za pismena iz članaka 37., 38. i 45. ili za pismo kojim se postavlja zastupnik za poseban slučaj.

POGLAVLJE IV.

SURADNJA IZMEĐU SREDIŠNJIH TIJELA U PREDMETIMA POVEZANIM S RODITELJSKOM ODGOVORNOŠĆU

Članak 53.

Određivanje

Svaka država članica određuje jedno ili više središnjih tijela za pomoć pri primjeni ove Uredbe te navodi zemljopisnu i funkcijsku nadležnost svakog tijela. Ako je država članica odredila više od jednog središnjega tijela, obavijesti se, u normalnim okolnostima, šalju izravno odgovarajućem središnjem tijelu koje je nadležno. Ako se obavijest šalje središnjem tijelu koje nije nadležno, ono je odgovorno za njezino prosljeđivanje središnjem tijelu koje je nadležno i za obavještavanje pošiljatelja o prosljeđivanju.

Članak 54.

Opće dužnosti

Središnja tijela šalju obavijesti o nacionalnim zakonima i postupcima te poduzimaju mjere za poboljšanje primjene ove Uredbe i jačanje njihove suradnje. U tu svrhu Odlukom br. 2001/470/EZ uspostavljena je Europska pravosudna mreža u građanskim i trgovačkim stvarima.

Članak 55.

Suradnja u predmetima koji se odnose na roditeljsku odgovornost

Središnja tijela, na zahtjev središnjega tijela druge države članice ili nositelja roditeljske odgovornosti, surađuju u specifičnim predmetima kako bi se postigli ciljevi ove Uredbe. U tu svrhu ona, izravno ili putem javnih tijela ili drugih tijela, poduzimaju

sve potrebne korake u skladu s pravom te države članice glede zaštite osobnih podataka kako bi:

- (a) prikupila i razmijenila informacije:
  - i. o položaju u kojemu se nalazi dijete;
  - ii. o svim pokrenutim postupcima; ili
  - iii. o odlukama koje su donesene u vezi s djetetom;
- (b) pružila informacije i pomoć nositeljima roditeljske odgovornosti koji zahtijevaju priznavanje i izvršenje odluka na njihovom području, posebno u vezi s pravima na kontakt s djetetom i povratkom djeteta;
- (c) olakšala komunikaciju između sudova, posebno za primjenu članka 11. stavaka 6. i 7. te članka 15.;
- (d) pružila informacije i pomoć potrebnu sudovima za primjenu članka 56.; i
- (e) olakšala postizanje sporazuma između nositelja roditeljske odgovornosti posredovanjem ili drugim načinima te olakšala prekograničnu suradnju u tu svrhu.

Članak 56.

Smještaj djeteta u drugoj državi članici

1. Kada sud nadležan u skladu s člancima od 8. do 15. razmatra smještaj djeteta u ustanovu za skrb ili u udomiteljsku obitelj i ako bi takav smještaj trebao biti omogućen u drugoj državi članici, najprije se savjetuje sa središnjim tijelom ili drugim tijelom nadležnim u toj državi, ako je u toj državi članici potrebno posredovanje javnih tijela za domaće slučajeve smještaja djeteta.
2. Sudska odluka o smještaju iz stavka 1. može biti donesena u državi moliteljici samo ako je nadležno tijelo zamoljene države pristalo na smještaj.
3. Postupci za savjetovanje i pristanak iz stavaka 1. i 2. uređeni su nacionalnim pravom zamoljene države.
4. Ako tijelo nadležno u skladu s člancima od 8. do 15. odluči smjestiti dijete u udomiteljsku obitelj, i ako bi takav smještaj trebao biti omogućen u drugoj državi članici, a u njoj nije potrebno posredovanje javnih tijela za domaće slučajeve smještaja djeteta, o tome obavještava središnje tijelo ili drugo nadležno tijelo spomenute države.

Članak 57.**Način rada**

1. Svaki nositelj roditeljske odgovornosti može, središnjem tijelu države članice u kojoj ima uobičajeno boravište ili središnjem tijelu države članice u kojoj dijete ima uobičajeno boravište ili se u njoj nalazi, podnijeti zahtjev za pružanje pomoći u skladu s odredbama članka 55. U zahtjevu se navode sve raspoložive informacije koje su važne za njegovo provođenje. Ako se zahtjev za pružanje pomoći odnosi na priznavanje ili izvršenje sudske odluke o roditeljskoj odgovornosti koja pripada u područje primjene ove Uredbe, nositelj roditeljske odgovornosti prilaže mu odgovarajuće potvrde predviđene u članku 39., članku 41. stavku 1. ili članku 42. stavku 1.
2. Država članica obavještava Komisiju o službenom jeziku ili jezicima ustanova Zajednice, osim vlastitoga, na kojima prihvaća obavijesti upućene njezinim središnjim tijelima.
3. Pomoć koju pružaju središnja tijela u skladu s člankom 55. je besplatna.
4. Svako središnje tijelo samostalno pokriva svoje troškove.

Članak 58.**Sastanci**

1. Kako bi se olakšala primjena ove Uredbe, središnja tijela redovito se sastaju.
2. Ovi se sastanci sazivaju u skladu s Odlukom br. 2001/470/EZ kojom se uspostavlja Europska pravosudna mreža u građanskim i trgovačkim stvarima.

POGLAVLJE V.

ODNOS PREMA DRUGIM INSTRUMENTIMA**Članak 59.****Odnos prema drugim instrumentima**

1. Uz poštovanje odredaba članka 60., 63., 64. i stavka 2. ovog članka, ova Uredba, među državama članicama, zamjenjuje konvencije koje postoje u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe, koje su sklopljene između dvije ili više država članica, a odnose se na predmete koje uređuje ova Uredba.
2. (a) Finska i Švedska imaju mogućnost izjaviti da se Konvencija od 6. veljače 1931. između Danske, Finske, Islanda, Norveške i Švedske, koja sadrži odredbe međunarodnog privatnog prava o braku,

posvajanju i skrbništvu, zajedno sa Završnim protokolom uz tu Konvenciju, primjenjuje, u cijelosti ili djelomice, u njihovim međusobnim odnosima, umjesto pravila koje donosi ova Uredba. Takve se izjave prilažu uz ovu Uredbu i objavljuju u Službenom listu Europske unije. Spomenute države članice mogu ih, u cijelosti ili djelomice, u svako doba povući.

- (b) Poštuje se načelo zabrane diskriminacije na temelju državljanstva između građana Unije.
- (c) Propisi o nadležnosti u bilo kakvome budućem sporazumu koji sklope države članice iz stavka (a), a odnose se na predmete koje uređuje ova Uredba, u skladu su s onima koje donosi ova Uredba.
- (d) Sudske odluke donesene u bilo kojoj od nordijskih država koje su donijele izjavu iz točke (a), na sudu čija nadležnost odgovara onoj koja je propisana u Poglavlju II. ove Uredbe, priznaju se i na temelju njih se određuje izvršenje u drugim državama članicama prema pravilima koja su predviđena u Poglavlju III. ove Uredbe.

3. Države članice Komisiji šalju:

- (a) presliku sporazuma i objedinjenih zakona kojima se primjenjuju ti sporazumi iz stavka 2. točaka (a) i (c);
- (b) svaki otkaz ili izmjenu tih sporazuma i objedinjenih zakona.

Članak 60.**Odnos prema određenim multilateralnim konvencijama**

U odnosima između država članica, ova Uredba ima prednost pred sljedećim konvencijama, u onoj mjeri u kojoj se one odnose na predmete uređene ovom Uredbom:

- (a) Haaška konvencija od 5. listopada 1961. o ovlastima tijela i primjenjivom pravu s obzirom na zaštitu maloljetnika;
- (b) Luksemburška konvencija od 8. rujna 1967. o priznavanju odluka koje se odnose na valjanost brakova;
- (c) Haaška konvencija od 1. lipnja 1970. o priznavanju razvoda i zakonskim rastavama;

(d) Europska konvencija od 20. svibnja 1980. o priznavanju i izvršenju odluka koje se odnose na skrb nad djecom i ponovnoj uspostavi skrbništva nad djecom;

i

(e) Haaška konvencija od 25. listopada 1980. o građanskim aspektima međunarodne otmice djece.

Članak 61.

Odnos prema Haaškoj konvenciji od 19. listopada 1996. o nadležnosti, primjenjivom pravu, priznavanju, izvršenju i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece

Kad je riječ o odnosu prema Haaškoj konvenciji od 19. listopada 1996. o nadležnosti, primjenjivome pravu, priznavanju, izvršenju i suradnji u području roditeljske odgovornosti i mjerama za zaštitu djece, ova se Uredba primjenjuje:

(a) ako dijete o kojemu je riječ ima uobičajeno boravište na državnom području države članice;

(b) kad je riječ o izvršenju sudske odluke, donesene pred sudom jedne države članice, na državnom području druge države članice, čak i ako dijete o kojemu je riječ ima uobičajeno boravište na državnom području treće države koja je potpisnica navedene Konvencije.

Članak 62.

Opseg učinaka

1. Sporazumi i konvencije iz članka 59. stavka 1., članka 60. i 61. i dalje proizvode pravni učinak u vezi s predmetima koje ne uređuje ova Uredba.

2. Konvencije navedene u članku 60., posebno Haaška konvencija iz 1980., i dalje proizvode pravni učinak između država članica koje su njihove potpisnice, u skladu s odredbama članka 60.

Članak 63.

Ugovori sa Svetom Stolicom

1. Ova se Uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje Međunarodni ugovor (Konkordat) između Svete Stolice i Portugala, potpisan u Vatikanu 7. svibnja 1940.

2. Bilo kakva odluka o nevaljanosti braka, donesena u skladu s Ugovorom iz stavka 1., priznaje se u državama članicama pod uvjetima iz poglavlja III., dijela 1.

3. Odluke iz stavaka 1. i 2. primjenjuju se i na sljedeće međunarodne ugovore (konkordate) sa Svetom Stolicom:

(a) „Concordato lateranense” od 11. veljače 1929. između Italije i Svete Stolice, sporazumno izmijenjen, i njegov dodatni protokol potpisan u Rimu 18. veljače 1984.;

(b) Sporazum između Svete Stolice i Španjolske o pravnim pitanjima od 3. siječnja 1979.

4. Priznavanje odluka iz stavka 2. može, u Italiji ili u Španjolskoj, biti podložno istim postupcima i istim provjerama kao što su oni koji su primjenjivi na odluke crkvenih sudova, koje oni donose u skladu s međunarodnim ugovorima zaključenima sa Svetom Stolicom iz stavka 3.

5. Države članice Komisiji šalju:

(a) presliku ugovora iz stavaka 1. i 3.;

(b) svaki otkaz ili izmjenu tih ugovora.

POGLAVLJE VI.

PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 64.

1. Odredbe ove Uredbe primjenjuju se samo na pokrenute sudske postupke, na pismena koja su službeno sastavljena ili upisana u registar kao autentične isprave te na sporazume zaključene između stranaka nakon datuma početka njezine primjene u skladu s člankom 72.

2. Sudske odluke donesene nakon datuma početka primjene ove Uredbe u postupcima koji su pokrenuti prije tog datuma, ali nakon datuma stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1347/2000, priznaju se i na temelju njih se određuje izvršenje u skladu s odredbama poglavlja III. ove Uredbe ako su primijenjeni propisi o nadležnosti u skladu s onima predviđenima u poglavlju II. ili u Uredbi (EZ) br. 1347/2000 ili u konvenciji sklopljenoj između države članice podrijetla i zamoljene države članice, koja je bila na snazi u trenutku pokretanja postupka.

3. Sudske odluke donesene prije datuma početka primjene ove Uredbe u postupcima koji su pokrenuti poslije stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1347/2000, priznaju se i na temelju njih se određuje izvršenje u skladu s odredbama Poglavlja III. ove Uredbe pod uvjetom da se odnose na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka ili na roditeljsku odgovornost u odnosu na zajedničku djecu bračnih drugova u tim bračnim sporovima.

4. Sudske odluke donesene prije datuma početka primjene ove Uredbe, ali nakon stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1347/2000 u postupcima koji su pokrenuti prije datuma stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1347/2000, priznaju se i na temelju njih se određuje izvršenje u skladu s odredbama poglavlja III. ove Uredbe, pod uvjetom da se odnose na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka ili na roditeljsku odgovornost u odnosu na zajedničku djecu bračnih drugova u tim bračnim sporovima i da se nadležnost temeljila na propisima sukladnim onima u poglavlju II. ove Uredbe, onima u Uredbi (EZ) br. 1347/2000 ili onima u konvenciji koju su sklopile država članica podrijetla i zamoljena država članica, a koja je bila na snazi u trenutku pokretanja sudskog postupka.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 65.

Izmjene

Najkasnije 1. siječnja 2012., i svakih pet godina nakon tog datuma, Komisija Europskome parlamentu, Vijeću te Gospodarskom i socijalnom odboru podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe na temelju informacija koje joj dostavljaju države članice. Uz ovo izvješće prilažu se, ako je potrebno, prijedlozi za njezinu prilagodbu.

Članak 66.

Države članice s dva ili više pravnih sustava

S obzirom na državu članicu u kojoj se na predmete uređene ovom Uredbom primjenjuju dva ili više pravnih sustava ili zbirki propisa u različitim teritorijalnim jedinicama:

- (a) svako pozivanje na uobičajeno boravište u toj državi članici odnosi se na uobičajeno boravište u teritorijalnoj jedinici;
- (b) svako pozivanje na državljanstvo, ili u slučaju Ujedinjene Kraljevine, pozivanje na „domicile”, podrazumijeva pozivanje na teritorijalnu jedinicu koja je utvrđena pravom te države;
- (c) svako pozivanje na tijelo države članice podrazumijeva pozivanje na tijelo teritorijalne jedinice o kojoj je riječ u toj državi;
- (d) svako pozivanje na propise zamoljene države članice podrazumijeva pozivanje na propise teritorijalne jedinice u kojoj se utvrđuje nadležnost te zahtijeva priznavanje ili izvršenje.

Članak 67.

Informacije o središnjim tijelima i prihvatljivim jezicima

Države članice, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ove Uredbe, obavještavaju Komisiju o:

- (a) nazivima, adresama i sredstvima za komunikaciju središnjih tijela iz članka 53.;
- (b) jezicima koji su prihvatljivi za komuniciranje sa središnjim tijelima iz članka 57. stavka 2.;

i

- (c) jezicima koji su prihvatljivi za potvrdu o pravu na kontakt s djetetom, u skladu s člankom 45. stavkom 2.

Države članice Komisiju obavještavaju o svim izmjenama ovih informacija.

Komisija osigurava da ove informacije budu dostupne javnosti.

Članak 68.

Informacije o sudovima i korištenju pravnih lijekova

Države članice Komisiji dostavljaju popis sudova i pravnih lijekova iz članka 21., 29., 33. i 34. te o svim izmjenama tih popisa.

Komisija ove informacije ažurira i osigurava da budu dostupne javnosti putem objave u *Službenom listu Europske unije* te na sve druge načine.

Članak 69.

Izmjene priloga

Sve izmjene standardnih obrazaca iz priloga I. do IV. donose se u skladu s postupkom savjetovanja iz članka 70. stavka 2.

Članak 70.

Odbor

1. Komisiji pri radu pomaže odbor (dalje u tekstu „Odbor”).
2. Pri pozivanju na odredbe ovog stavka, primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ.
3. Odbor usvaja svoj poslovnik.

Članak 71.

Stavljanje izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000

1. Uredba (EZ) br. 1347/2000 stavlja se izvan snage na dan početka primjene ove Uredbe.
2. Svako pozivanje na Uredbu (EZ) br. 1347/2000 smatra se pozivanjem na ovu Uredbu u skladu s usporednom tablicom iz Priloga V.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. studenoga 2003.

Članak 72.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 1. kolovoza 2004.

Uredba se primjenjuje od 1. ožujka 2005., osim članaka 67., 68., 69. i 70., koji se primjenjuju od 1. kolovoza 2004.

Za Vijeće
Predsjednik
R. CASTELLI

PRILOG I.

POTVRDA IZ ČLANKA 39. O SUDSKIM ODLUKAMA U BRAČNIM STVARIMA ⁽¹⁾

1. Država članica podrijetla
2. Sud ili tijelo koje izdaje potvrdu
  - 2.1. Naziv
  - 2.2. Adresa
  - 2.3. Tel./telefaks/e-mail
3. Brak
  - 3.1. Supruga
    - 3.1.1. Ime i prezime
    - 3.1.2. Adresa
    - 3.1.3. Država i mjesto rođenja
    - 3.1.4. Datum rođenja
  - 3.2. Suprug
    - 3.2.1. Ime i prezime
    - 3.2.2. Adresa
    - 3.2.3. Država i mjesto rođenja
    - 3.2.4. Datum rođenja
  - 3.3. Država, mjesto (ako je poznato) i datum sklapanja braka
    - 3.3.1. Država sklapanja braka
    - 3.3.2. Mjesto sklapanja braka (ako je poznato)
    - 3.3.3. Datum sklapanja braka
4. Sud koji je donio sudsku odluku
  - 4.1. Naziv suda
  - 4.2. Adresa suda
5. Sudska odluka
  - 5.1. Datum
  - 5.2. Poziv na broj
  - 5.3. Vrsta sudske odluke
    - 5.3.1. Razvod
    - 5.3.2. Poništaj braka
    - 5.3.3. Zakonska rastava

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27.11.2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000.

5.4. Je li presuda donesena u odsustvu stranke?

5.4.1. Ne

5.4.2. Da ⁽¹⁾

6. Imena stranaka kojima je omogućena pravna pomoć

7. Je li protiv sudske odluke moguće korištenje pravnog lijeka u skladu s pravom države članice podrijetla?

7.1. Ne

7.2. Da

8. Datum pravomoćnosti u državi članici u kojoj je donesena sudska odluka

8.1. Razvod

8.2. Zakonska rastava

Sastavljeno u ..... , dana .....

Potpis i/ili žig

_____

⁽¹⁾ Moraju biti priložena pismena iz članka 37. stavka 2.

PRILOG II.

POTVRDA IZ ČLANKA 39. O SUDSKIM ODLUKAMA O RODITELJSKOJ ODGOVORNOSTI ⁽¹⁾

1. Država članica podrijetla
2. Sud ili tijelo koje izdaje potvrdu
  - 2.1. Naziv
  - 2.2. Adresa
  - 2.3. Tel./telefaks/e-mail
3. Osoba(e) s pravom na kontakt s djetetom
  - 3.1. Ime i prezime
  - 3.2. Adresa
  - 3.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
4. Nositelji roditeljske odgovornosti, ako nisu navedeni u točki 3. ⁽²⁾
  - 4.1.
    - 4.1.1. Ime i prezime
    - 4.1.2. Adresa
    - 4.1.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
  - 4.2.
    - 4.2.1. Ime i prezime
    - 4.2.2. Adresa
    - 4.2.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
  - 4.3.
    - 4.3.1. Ime i prezime
    - 4.3.2. Adresa
    - 4.3.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
5. Sud koji je donio sudsku odluku
  - 5.1. Naziv suda
  - 5.2. Adresa suda
6. Sudska odluka
  - 6.1. Datum
  - 6.2. Poziv na broj
  - 6.3. Je li odluka donesena u odsustvu stranke?
    - 6.3.1. Ne
    - 6.3.2. Da ⁽³⁾

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27.11.2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000.

⁽²⁾ U slučajevima zajedničkog skrbništva, osoba spomenuta u točki 3. može biti spomenuta i u točki 4.

⁽³⁾ Moraju se priložiti pismena iz članka 37. stavka 2.

7. Djeca na koju se odnosi sudska odluka ⁽¹⁾
  - 7.1. Ime, prezime i datum rođenja
  - 7.2. Ime, prezime i datum rođenja
  - 7.3. Ime, prezime i datum rođenja
  - 7.4. Ime, prezime i datum rođenja
8. Imena stranaka kojima je omogućena pravna pomoć
9. Potvrda izvršivosti i dostave
  - 9.1. Je li sudska odluka izvršiva u skladu s pravom države članice podrijetla?
    - 9.1.1. Da
    - 9.1.2. Ne
  - 9.2. Je li sudska odluka dostavljena stranci protiv koje se zahtijeva izvršenje?
    - 9.2.1. Da
      - 9.2.1.1. Ime i prezime stranke
      - 9.2.1.2. Adresa
      - 9.2.1.3. Datum dostave
    - 9.2.2. Ne
10. Posebne informacije o sudskim odlukama s obzirom na pravo kontakta s djetetom ako se, u skladu s člankom 28., zahtijeva „exequatur”. Ova je mogućnost predviđena u članku 40. stavku 2.
  - 10.1. Praktična rješenja za ostvarivanje prava na kontakt s djetetom (u onoj mjeri u kojoj je to predviđeno u sudskoj odluci)
    - 10.1.1. Datum i sat
      - 10.1.1.1. Početak
      - 10.1.1.2. Završetak
    - 10.1.2. Mjesto
    - 10.1.3. Posebne obveze za nositelje roditeljske odgovornosti
    - 10.1.4. Posebne obveze za osobu koja ima pravo na kontakt s djetetom
    - 10.1.5. Bilo kakva ograničenja povezana s ostvarivanjem prava na kontakt s djetetom
11. Posebne informacije glede sudskih odluka o predaji djeteta u slučajevima u kojima se zahtijeva postupak „exequatur”, u skladu s člankom 28. Ova je mogućnost predviđena u skladu s člankom 40. stavkom 2.
  - 11.1. U sudskoj odluci određena je predaja djeteta
  - 11.2. Osoba kojoj dijete mora biti predano (u onoj mjeri u kojoj je to utvrđeno sudskom odlukom)
    - 11.2.1. Ime i prezime
    - 11.2.2. Adresa

Sastavljeno u ....., dana .....

Potpis i/ili žig

_____

⁽¹⁾ Ako se odnosi na više od četvero djece, koristiti drugi obrazac.

PRILOG III.

POTVRDA IZ ČLANKA 41. STAVKA 1. O SUDSKIM ODLUKAMA O PRAVU NA KONTAKT S DJETETOM ⁽¹⁾

1. Država članica podrijetla
2. Sud ili tijelo koje izdaje potvrdu
  - 2.1. Naziv
  - 2.2. Adresa
  - 2.3. Tel./telefaks/e-mail
3. Osoba/osobe s pravom na kontakt s djetetom
  - 3.1. Ime i prezime
  - 3.2. Adresa
  - 3.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
4. Nositelji roditeljske odgovornosti, ako nisu navedeni u točki 3. ⁽²⁾ ⁽³⁾
  - 4.1.
    - 4.1.1. Ime i prezime
    - 4.1.2. Adresa
    - 4.1.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
  - 4.2.
    - 4.2.1. Ime i prezime
    - 4.2.2. Adresa
    - 4.2.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
  - 4.3. Ostali
    - 4.3.1. Ime i prezime
    - 4.3.2. Adresa
    - 4.3.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
5. Sud koji je donio sudsku odluku
  - 5.1. Naziv suda
  - 5.2. Adresa suda
6. Sudska odluka
  - 6.1. Datum
  - 6.2. Poziv na broj

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27.11.2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000.

⁽²⁾ U slučajevima zajedničkog skrbništva, osoba spomenuta u točki 3. može biti spomenuta i u točki 4.

⁽³⁾ Stavite križić u polje predviđeno za osobu protiv koje se zahtijeva izvršenje sudske odluke.

7. Djeca na koju se odnosi sudska odluka ⁽¹⁾
  - 7.1. Ime, prezime i datum rođenja
  - 7.2. Ime, prezime i datum rođenja
  - 7.3. Ime, prezime i datum rođenja
  - 7.4. Ime, prezime i datum rođenja
8. Je li sudska odluka izvršiva u državi članici podrijetla?
  - 8.1. Da
  - 8.2. Ne
9. Ako je sudska odluka donesena u odsustvu stranke, osobi koja se nije pojavila pred sudom dostavljeno je pismo kojim se pokreće postupak ili jednakovrijedno pismo pravodobno da joj se omogući priprema obrane, ili je osobi dostavljeno pismo, iako ne u skladu s tim uvjetima, ali je unatoč tome utvrđeno da ona nedvosmisleno prihvaća sudsku odluku.
10. Sve zainteresirane stranke imale su mogućnost saslušanja
11. Djeca su imala mogućnost da budu saslušana, osim ako je saslušanje smatrano neprikladnim zbog njihove dobi ili stupnja zrelosti
12. Praktična rješenja za ostvarivanje prava na kontakt s djetetom (u onoj mjeri u kojoj je to predviđeno sudskom odlukom)
  - 12.1. Datum i sat
    - 12.1.1. Početak
    - 12.1.2. Završetak
  - 12.2. Mjesto
  - 12.3. Posebne obveze za nositelje roditeljske odgovornosti
  - 12.4. Posebne obveze za osobu koja ima pravo na kontakt s djetetom
  - 12.5. Bilo kakva ograničenja povezana s ostvarivanjem prava na kontakt s djetetom
13. Imena stranaka kojima je omogućena pravna pomoć

Sastavljeno u ..... , dana .....

Potpis i/ili žig

_____

⁽¹⁾ Ako se sudska odluka odnosi na više od četvero djece, koristite drugi obrazac.

PRILOG IV.

POTVRDA IZ ČLANKA 42. STAVKA 1. O PREDAJI DJETETA ⁽¹⁾

1. Država članica podrijetla
2. Sud ili tijelo koje izdaje potvrdu
  - 2.1. Naziv
  - 2.2. Adresa
  - 2.3. Tel./telefaks/e-mail
3. Osoba kojoj dijete mora biti predano (u onoj mjeri u kojoj je to utvrđeno sudskom odlukom)
  - 3.1. Ime i prezime
  - 3.2. Adresa
  - 3.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
4. Nositelji roditeljske odgovornosti ⁽²⁾
  - 4.1. Majka
    - 4.1.1. Ime i prezime
    - 4.1.2. Adresa (ako je poznata)
    - 4.1.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
  - 4.2. Otac
    - 4.2.1. Ime i prezime
    - 4.2.2. Adresa (ako je poznata)
    - 4.2.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
  - 4.3. Ostali
    - 4.3.1. Ime i prezime
    - 4.3.2. Adresa (ako je poznata)
    - 4.3.3. Datum i mjesto rođenja (ako je poznato)
5. Tuženik (ako postoje podaci)
  - 5.1. Ime i prezime
  - 5.2. Adresa (ako je poznata)
6. Sud koji je donio sudsku odluku
  - 6.1. Naziv suda
  - 6.2. Adresa suda

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000.

⁽²⁾ Ova točka nije obvezna.

7. Sudska odluka
  - 7.1. Datum
  - 7.2. Poziv na broj
8. Djeca na koju se odnosi sudska odluka ⁽¹⁾
  - 8.1. Ime, prezime i datum rođenja
  - 8.2. Ime, prezime i datum rođenja
  - 8.3. Ime, prezime i datum rođenja
  - 8.4. Ime, prezime i datum rođenja
9. Sudskom odlukom zahtijeva se predaja djeteta
10. Je li sudska odluka izvršiva u državi članici podrijetla?
  - 10.1. Da
  - 10.2. Ne
11. Djeca su imala mogućnost da budu saslušana, osim ako je saslušanje smatrano neprikladnim zbog njihove dobi ili stupnja zrelosti
12. Sve zainteresirane stranke imale su mogućnost saslušanja
13. Sudskom odlukom zahtijeva se predaja djece, a sud je pri donošenju odluke uzeo u obzir razloge i dokaze na kojima se temelji odluka donesena u skladu s člankom 13. Haaške konvencije od 25. listopada 1980. o građanskim aspektima međunarodne otmice djece
14. Ako je primjenjivo, podrobnosti o mjerama koje poduzimaju sudovi ili tijela kako bi osigurali zaštitu djeteta nakon njegova povratka u državu članicu uobičajenog boravišta
15. Imena stranaka kojima je osigurana pravna pomoć

Sastavljeno u ....., dana .....

Potpis i/ili žig

_____

⁽¹⁾ Ako se odnosi na više od četvoro djece, koristite drugi obrazac.

PRILOG V.

TABLICA ZA USPOREDBU S UREDBOM (EZ) br. 1347/2000

Ukinuti članci	Odgovarajući članci u novome tekstu	Ukinuti članci	Odgovarajući članci u novome tekstu
1	1, 2	25	32
2	3	26	33
3	12	27	34
4		28	35
5	4	29	36
6	5	30	50
7	6	31	51
8	7	32	37
9	17	33	39
10	18	34	38
11	16, 19	35	52
12	20	36	59
13	2, 49, 46	37	60, 61
14	21	38	62
15	22, 23	39	
16		40	63
17	24	41	66
18	25	42	64
19	26	43	65
20	27	44	68, 69
21	28	45	70
22	21, 29	46	72
23	30	Prilog I.	68
24	31	Prilog II.	68
		Prilog III.	68
		Prilog IV.	Prilog I.
		Prilog V.	Prilog II.

PRILOG VI.

Izjave Švedske i Finske u skladu s člankom 59. stavkom 2. točkom (a) Uredbe Vijeća o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000.

Izjava Švedske:

U skladu s člankom 59. stavkom 2. točkom (a) Uredbe Vijeća o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, Švedska ovime izjavljuje da se Konvencija od 6. veljače 1931. između Danske, Finske, Islanda, Norveške i Švedske, koja sadrži odredbe međunarodnog privatnog prava o braku, posvajanju i skrbništvu, zajedno sa Završnim protokolom uz tu Konvenciju, u cijelosti primjenjuje u odnosima između Švedske i Finske, umjesto propisa iz ove Uredbe.

Izjava Finske:

U skladu s člankom 59. stavkom 2. točkom (a) Uredbe Vijeća o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, Finska ovime izjavljuje da se Konvencija od 6. veljače 1931. između Finske, Danske, Islanda, Norveške i Švedske, koja sadrži odredbe međunarodnog privatnog prava o braku, posvajanju i skrbništvu, zajedno sa Završnim protokolom uz tu Konvenciju, u cijelosti primjenjuje u odnosima između Finske i Švedske, umjesto propisa iz ove Uredbe.
